

Je náš štát funkčný ? 10.01.2018

Strana #Siet' už dlhší čas presadzuje ideu „malého“ štátu, zasahujúceho do životov občanov v minimálnom rozsahu. Je to celkom prirodzené, každý z nás je najspokojnejší, ak si svoje záležitosti riadi sám, nepotrebuje, aby mu život riadil niekto ďalší. Naši súčasní politici a aj ekonómovia smerujú však kamsi inam. Spokojnosť občanov odvodzujú od „meraní“ blahobytu. Jednoducho - ak rastie HDP, ľudia majú vyššie príjmy, môžu si viac dovoliť, mali by byť šťastní. Vyššie príjmy firiem a občanov však znamenajú aj vyššie dane a teda aj viac peňazí pre štát. A čím viac štát vyberie, tým je viac „aktívny“, tým viac regulácií vymyslí, tým viac sa snaží o zásahy do životov ľudí - energetické štítky budov, regulácia vysávačov, zákaz žiaroviek, biopalivá v pohonných hmotách, dotácie, regulácie, zákazy, zákony vyhlášky, povinnosti, sankcie ...

Zjednodušená predstava štátu ako plného koryta väčšine občanov vôbec nie je cudzia. Hypertrofovaný štát je naozaj „plné“ koryto, plné moci a peňazí. A plné korytá lákajú najmä ošipané, nie anjelov. Jedna z definícií štátu hovorí, že ide o organizované násilie s morálnymi a sociálnymi cieľmi. Štát v tejto súvislosti smie vykonávať veci, ktoré by v prípade jednotlivca boli trestné. Ako príklad nám môžu poslúžiť spomínané dane. Ak niekto pod hrozbou „sankcii“ druhému zoberie peniaze, pôjde do väzenia. Ak to spraví skupina piatich, desiatich ľudí, pôjde o organizované násilie s vyššou trestnou sadzbou, ak to zrealizuje oficiálna inštitúcia, pôjde o daňový systém demokratického štátu.

Paradoxne sa štát stal dominantným partnerom občanov aj v sociálnej oblasti. Ak máme problém, automaticky naťahujeme ruku smerom k štátu, nehľadáme pomoc u rodiny, priateľov, známych, ale obraciame sa na inštitúcie, úradníkov. Vezmeme si také dôchodky. Štát fakticky každému z nás hovorí - si neschopný, nedokážeš sa o seba postarať, my ti to zabezpečíme. Po celý život nám za to berie štvrtinu zárobku, aby mohol dať tým pred nami, a hovorí: „Neboj sa, až budeš starý ty, zoberieme tvojim deťom a dáme ti z ich peňazí.“ Kým dlhé stáročia istotu v starobe predstavovala kopa dobre vzdelaných a dobre vychovaných detí, dnes mať deti nie je „in“, vychovávať ich je komplikované a oveľa jednoduchšie je spoliehať sa na štát, ktorý „to“ vyrieši. Výsledok – pokles pôrodnosti – a štát „musí“ hľadať spôsoby riešenia a vynakladať naň (naše) prostriedky. V tejto súvislosti by som rád pripomenul ďalšiu aktivitu strany #Siet', ktorá navrhuje, aby zamestnanci mohli napr. formou odpočítateľnej daňovej položky priamo zvyšovať príjem svojich rodičov.

Ivan Zuzula